

Dne 18. května odevzdala deputace (kol. J. Valenta, starosta, kol. J. Schmid, jednatel a dr. J. Basch za jubilejní komisi) p. presidentovi čestnou adresu, a informovala jej o nynější činnosti spolkové, o níž jevil p. president živý zájem. Pan president zajímal se hlavně o to, zda má český právník dostatek českých učebnic, aby se mohl řádně připravit ke zkouškám a pro praxi.

Konečně dne 21. května konala se v místnostech Společenského klubu společná večere bývalých i nynějších funkcionářů a členů spolku, již předsedal p. vrch. řed. dr. Jar. Preiss a již se zúčastnila řada bývalých pracovníků, zaujímajících dnes vynikající veřejné postavení. Z profesorů právnické fakulty se zúčastnili večere J. Sp. prof. Mildschuh, prof. Sommer, doc. dr. Basch a dr. Solnař. Z projevů bylo by zvláště zdůrazniti projev dra Preise, jenž poukázal na nedostatek styků mezi starou a mladou generací právnickou, a dal podnět k častějšímu uspořádání podobné schůzky, jenž bude patrně uskutečněn v příštích letech.

Oslavy ukázaly znovu, jak Všehrd a činnost v něm zůstává ve vděčné a milé vzpomínce všech, kdo v něm kdy působili, ať patří ke kterékoli generaci.

J. B.

LITERATURA.

L'Assurance-Maladie obligatoire. Analyse comparative des législations nationales et des résultats de leur application. — Etudes et Documents, série M (Assurances sociales), no. 6. Genève 1927. Bureau international du Travail. 8°. Stran 863. Cena 15 fr. švýcar. — Důležitá a obsáhlá tato studie o povinném nemocenském pojištění byla zpracována ve smyslu resoluce VII. mezinár. konference práce roku 1925. Obsahuje nejenom vyličení a rozbor sociálněpolitických zákoných předpisů různých států, nýbrž i výsledky a zkušenosti, získané jich aplikací. Úvodní kapitola vykládá historický vývoj nemocenského pojištění od XVIII. století až po dnešní moderní jeho směry. Velice obšírně je zpracováno porovnání různých způsobů rozvržení příspěvků i vyplácení nemocenských podpor a detailně probrána praktická jich úprava v jednotlivých státech. Kapitola, jednájící o řešení sporů z poměru nemocenského pojištění, dělí tyto spory nejprve podle původu na spory o aplikaci zákonů, spory o příspěvky, spory o nemocenské podpory, spory plynoucí z řízení pojišťoven a spory mezi pojišťovny a lékaři. Podle příslušnosti těchto sporů třídí zákonodárství na ta, jež je příkazují soudům řádným, ta, jež pro ně zřizují zvláštní rozhodčí orgány, a konečně ta, jež spojují oba tyto způsoby. Zvláštní kapitola je věnována postavení cizinců. V dodatku jest uveden přehled zákoných ustanovení o povinném nemocenském pojištění ve 24 státech, v nichž je zavedeno a o nichž celá studie jedná. — Vydáním tohoto spisu přispívá mezinárodní úřad práce velmi k rozvoji moderních sociálních zřízení, neboť právě takováto srovnávací studie může vhodně upozorniti na vady některých systémů a na přednosti jiných. Ukazuje, že nemocenské pojištění snaží se čím dále tím více splniti svůj úkol: chrániti výrobní schopnost dělníka i zdraví jeho rodiny. Okruh pojištěnců se stále rozširuje a zdokonalují se soustavy dávek, které sledují trojí cíl: odškodnění i preventivní zaopatření, soustředění nutných prostředků a racionalisaci samosprávných institucí pojištěnců.

K. Gerlich.

Emil Sobota: Rozpaky s demokracií. Nákladem Družstevní práce v Praze, 1927, 8°, stran 144, cena není označena. — Knížka je souborem úvah, napsaných v době posledních pěti let a zabývajících se některými problémy demokracie. Úvahy autorovy byly vyvolány různými časovými příležitostmi a byly již také některé z nich porůznu časopisecky uveřejněny. Tak na př. v článku »Tápající inteligence« zabývá se pisatel úvahou, čím inteligence byla dříve, kde je její místo

v demokracii a v čem chybuje. V článku »Teorie a praxe« uvažuje autor o tom, jak odstraniti rozpor mezi teorií a praxí a přichází k závěru, že pro to máme jediný lék: popřáti více vlivu zkušenostem na teorie. A podobně zabývá se autor různými otázkami politickými, národnými i veřejnými a podává čtenáři svůj názor na věc, vždy jasně definovaný a věcně odůvodněný.

Dr. Jindřich.

H. B. Butler: Les relations industrielles aux États-Unis. — Etudes et Documents, série A (vie sociale), no. 27. Genève 1927. Bureau international du Travail. 8°, stran 156, cená 3 fr. — Zajímavá tato práce, která ukazuje hospodářské podmínky amerického blahobytu a jejímž autorem jest náměstek ředitele mezinár. úřadu práce, probírá průmyslové otázky americké v osmi kapitolách, pojednávajících o všeobecných podmínkách, o podmínkách hospodářských, o zaměstnavatelských i zaměstnaneckých organizacích, jich politice a spolupráci. Právě tato spolupráce dělníků a zaměstnavatelů je červenou nití studie, jež vykládá nejprve hospodářskou situaci dělnické třídy a dále snahy po jejím zlepšení až po dnešní uspokojivý stav. Novou orientací mzdové politice amerických továrníků dal známý H. Ford, když v roce 1914 zavedl minimální mzdu 5 dolarů za 8 hodinový pracovní den. A dnes již všeobecně průmyslníci uznávají výhodnost dobrého hodnocení dělníkovy práce, neboť podněcují tím jeho výkonnost a zvyšují kupní sílu konsumentů, která se pak jeví ve zvýšeném oběhu průmyslových výrobků. Obecným důsledkem toho pak jest zvýšení životní úrovně. Nejcenější pro nás je závěrečná kapitola knihy, v níž pisatel objasňuje zásady, jež plynou z amerických zkušeností, a kde se též pokouší stanovit, jak dalece je lze aplikovati i v jiných zemích.

—kg.

Dr. Karel Skála: Nekalá soutěž. Její podstata a stíhání podle zákona ze dne 15. července 1927, č. III. Sb. z. a n. Praha, nakladatelství »Praetor«, 1927, 8°, str. XXIII. + 360, cena Kč 75.—. — Kniha tato je prvním systematickým výkladem zmíněného zákona proti nekalé soutěži a přichází vhod jak teoretikům tak zvláště praktikům, byvši vydána ještě před účinností zákona (28. ledna 1928). Z nedostatku naší judikatury čerpá autor z legislativy a literatury cizozemské a hlavně judikatury říško-německé. Bohatým pramenem zkušeností a poznatků, významných jak pro soudce a advokáty, tak pro obchod a průmysl, bylo autorovi ovšem také jeho povolání přednosty legislativního oddělení ministerstva obchodu.

Oddíl první (úvod) pojednává o pojmu a právní povaze nekalé soutěže, o zásadách, o něž se opírá zákon, vývoji zákonodárství u nás, poslední kapitola pak obsahuje přehled legislativy cizozemské. Druhý oddíl (právo hmotné) vykládá jednotlivé skutkové podstaty nekalé soutěže, pojem soutěžitele a pachatele závadného jednání, dále žaloby t. zv. zdržovací a odstraňovací, trestní přeciny a trestní a také správní přestupky nekalé soutěže, promlčení nároků soukromoprávních a trestního stíhání, ochranu cizozemců atd. Vítaným praxí bude na př. zejména výklad pojmu »dobrých mravů soutěže«, poněvadž soudci bude zpravidla obtížno vyložití slova »proti dobrým mravům soutěže«; dotčený pojem nelze totiž ztotožňovati s pojmem »dobrých mravů vůbec, jichž poruchu stíhají zákony trestní, občanská nauka, veřejné mínění, náboženství atd. Neméně často bude soudci nutno vyložití pojem nekalé reklamy, zvláště uvážíme-li, že reklama je jedním z nejúčinnějších prostředků, jímž zvyšuje se v hospodářském životě odbyty výroby a počet odběratelů. V tomto i v ostatních nesnadně řešitelných případech obsahuje spis při výkladu jednotlivých zákonných ustanovení mnohé vyvětlivky a neschetnou kasuistiku.

Rízení správní, civilní a trestní, jakož i smírčí řízení ve věcech nekalé soutěže podává oddíl třetí, přechodná ustanovení a poměr k jiným zákonům pak oddíl poslední. — Uputebnost spisů zvýšena jest také tím, že před textem připojeno jest plné znění zákona proti nekalé soutěži; na konci je pak abecední rejstřík věcný. K. Fried.

Antonín Hartmann: Jednací řády soudů a státních zastupitelství se zákony, nařízeními a výnosy s nimi souvislémi. V Praze 1927. — Komentovaných zákonů Kompassu sv. XXV. — Ve dvou dílech. Stran 2609. Cena Kč 240. — Jednací řády máme v republice dvojí: rakouské nařízení z roku 1897, pro země historické, a nařízení vládní č. 99/1924 Sb. z. a n., pro Slovensko, neboť v roce 1924 ještě nepronikla dosud zásada formální unifikace. Nařízení pro Slovensko jest téměř doslovný převod bývalého nařízení rakouského a tak v roce 1924 byla promeškána vzácná příležitost zunifikovati jednací řády pro celou republiku a dáti zemím historickým autentický text jednacích pořádků. Nařízení, jak známo, upravují vnitřní úřadování soudů a jest precisováno množstvím normálek a i doplněno a osvětleno novými právními normami. Vydání Hartmannovo, jak již bývá u autora zvykem, jest obšírně doplněno, tím spíše, že autor jako odborový přednosta ministerstva spravedlnosti má možnost přinésti věc, tak řečeno, za první ruky. Kniha obsahuje pak text obou jednacích řádů, a z nich však hlavní poznámky váží se k jednacímu řádu pro země historické. Pro Slovensko by platily mutatis mutandis s tím rozdílem, že výnosy a nařízení stará byla by formálním právem jen potud, pokud se na ně výslovně odvolává nařízení nebo jiná forma vydaná po převratu. — Kniha jest nutna pro soudce a kancelářské úředníky, a jest graficky vypravena velice pečlivě. dnk.

Univ. prof. Dr. Dobroslav Krejčí: Učebnice zemědělské politiky. Svazek první: úvod o politice vůbec a národohospodářské i zemědělské zvláště; zemědělská politika týkající se půdy. Brno 1928, Čsl. akad. spolek »Právník«, 8°, stran 241 + IV, cena 42 Kč. — Další dobu již připravovaná práce prof. Krejčího, o jejíž některých ukázkách a přípravých studiích jsme již svého času referovali (srovn. Všeherd V. str. 222, VI. 208—209, VIII. 178—179 a IX. 183—184), přináší jasný a ucelený systém zemědělské politiky. Autor definuje zemědělskou politiku jako soubor snah, ať kohokoliv, směřujících k úpravě poměrů zemědělských podle jakýchkoli zájmů, pokud se to dotýká zájmů veřejných. Podle cílů těchto snah dělí pak zemědělskou politiku na podporu výroby zemědělské a na úpravu rozdělení a spotřeby výsledků té výroby. Do prvé skupiny snah agrárněpolitických náleží snahy po zvýšení a usnadnění zemědělské výroby vhodnou úpravou základních podmínek této výroby, účelnou organizací výrobní činnosti a zachováním výsledků a prospěchu z této činnosti vrstvám zemědělským. Do druhé skupiny pak úprava cen, dovozu a vývozu, jakož i spotřeby zemědělských výrobků. Základní podmínky zemědělské výroby, pokud se jimi může národohospodářská politika zabývatí, jsou tři: lidská práce, půda a ostatní kapitál. Přítomný první svazek díla je věnován z celého tohoto systému pouze zemědělské politice týkající se půdy. Partie tato je také z celé látky nejaktuálnější a její vpravdě vědecké, t. j. soustavné a objektivní, zpracování přichází v dnešní době velice vhod. Po výkladech o osídlení půdy a o snahách po rozmnožení a ochraně zemědělské půdy vůbec přechází autor k nejdůležitější kapitole: snahy po účelném rozdělení půdy. Vycházeje ze svého, velmi přesvědčivě vyvozeného, rozdělení na 8 držeboznostních typů pozemkových, srovnává ideální rozdělení půdy se skutečností a podrobuje jednotlivé tyto typy kritice s hlediska produktivity a rentability. Tyto úvahy, podepřené bohatým statistickým materiálem, náleží spolu se zpracováním pozemkových reformem k nejcnějším partii spisu. Novější snahy po vhodné úpravě rozdělení majetku pozemkového jsou tu probrány jednak ve svém dějinném vývoji, jednak i v hlavních svých formách, které jsou tu podrobeny kritice. Následuje podrobný výklad čl. pozemkové reformy, její kritika a srovnání s pozemkovou reformou německou a řady jiných států. V kapitole o snahách po vhodné úpravě právního poměru zemědělce k půdě je věnována pozornost hlavně pačtu, t. zv. občinám a ruským pozemkovým reformám předválečným i bolševickým, jichž nezdar a jeho příčiny tu vyloženy. Čtvrtá kapitola pojednává o snahách po udržení a zvýšení výrobní

způsoblosti půdy, zvláště o melioracích a scelování. Celý tento významný spis pro svou jasnou přehlednost, která umožňuje správné pochopení a snadné zapamatování obširných výkladů, bude nejen velmi vhodnou studijní pomůckou, ale dojde jistě pochopení a vděčného přijetí i v kruzích praktických, zejména zemědělských. —kg.

Československý zákon směnečný. Zpracoval Dr. František Rouček. Komentovaných zákonů Kompasů sv. XXIII. — Stran 431. — Kniha obsahuje text nového směnečného zákona, jež byl první vydán v serii připravovaných unifikačně reformních osnov zákonodárných pro celou Československou republiku. Zákon sám spočívá na starém směnečném zákoně, některé nepatrnosti byly převzaty ze směnečného práva uherského, a na některých místech upraven podle předlohy světového práva směnečného. Vydavatel připojil k jednotlivým paragrafům výklad podle textu zákona, čímž kniha do jisté míry se stala nepřehlednou. Stálými odkazy na svoji druhou knihu o právu směnečném vydanou u Státní knihtiskárny v Praze přerušuje hladký tok výkladu, jež pro praxi jest nevyhnutelný, má-li se knihy ve větším měřítku užívat. Grafická úprava knihy jest vzorná, a slouží knihtiskárně Kompassu opravdu ke cti. Avšak, nešla by snížiti cena? —dkn.

Les méthodes de la statistique de l'habitation. — Etudes et Documents, série N (statistique) no. 13., Genève 1928. Bureau international du Travail. 8°. Stran 132. Cena 2 fr. švýcar. — Měli jsme již v našem časopise častěji příležitost ukázati, jak mezinár. úřad práce plní své důležité poslání hlavně statistickým zpracováním dat v otázkách, kterými se právě zabývá. Nemenší pozornost pak věnuje statistickým metodám samým. Přítomná studie, která je jakýmsi doplňkem Problémů bydlení v Evropě (Les problèmes du logement en Europe depuis la guerre. Etudes et Documents, série G, no. 1. Genève 1924), rozebírá metody pořizování městských a státních statistik, jež se týkají přímo problémů bydlení a jež mohou sloužiti za základ politiky bytové neb aspoň porovnáním vésti k jednotnosti těchto statistik. Zvláštní kapitoly jsou věnovány statistice bytů a jich klasifikaci podle účelu, užitku, velikosti a jiných kritérií, dále statistice obytných budov, stavebních parcel, nájemních podmínek, podnájmu, nájemného a pohybu nájmu (stěhování). Podkladem celé studie jsou oficiální statistiky státní a městské, jichž seznam připojen. V závěru se poukazuje na nevýhody roztržštění a různého statistického zpracování, doporučuje se jednotné vedení a vytyčují se hlavní zásady pro jednotlivá sčítání. —kg.

Zásobování vodou zemského hlavního města Brna I. — Brno, 1927. 8°, str. 59, s mnoha ilustracemi a plány. — Jest dosti zajímavou, že veřejná správa velmi často zapomíná na některá odvětví značně důležitá, ačkoliv o jiná pečlivě se stará a jejich význam stále pozdvihuje. Nejlépe se to jeví při slavnostních příležitostech jako výročích a pod., kdy na př. velmi hojně setkáváme se s takovými historickými črtami neb i důkladnými pracemi o veřejné správě v obrysech, zatím co důležité obory zůstávají nepovšimnuty. Tak je to na př. se sociální péčí, finančním hospodářstvím, a také dopravnictvím a vodárenstvím. Že neprávem, nejlépe ukazuje tato publikace, již městská brněnská vodárna vzpomněla svého stoletého trvání. Je to samozřejmě výšeč městské historie veřejnoprávní, ale že nikoliv nedůležité, ukazuje se již tím, že již Václav IV. udělil městu Brnu r. 1416 právo ke zřízení vodovodu a odvádění vody ze Svratky. Zde stojíme tedy před kapitolou právních dějin dosud nezpracovanou a je tudíž tato historie, která se nám v uvedené publikaci podává (žel že bez udání autora!), zpracováním, které můžeme přiřadit k monografickým pracím z dějin českých. Skutečně historie je zpracována velmi detailně, vypravěna přepychově řadou ilustrací a reprodukcí starých plánů. Není jistě mnoho obcí, které by se mohly honosit takovou starou historií jako Brno v tomto případě a protože její studie nám otvírá dosud neznámá odvětví, zejména pokud jde o práva vodní, vítáme ji rádi a očekáváme brzké její dokončení. Ča.

Sborník věd právních a státních roč. XXVII. 1927. Právě dokončený ročník Sborníku skýtá značně pestrý obsah. Především jako jediné oficiální forum pražské právnické fakulty přinesl nám tři velmi zajímavé studie profesorů této fakulty: prof. Horáčka o nauce o podnikatelském zisku, Hoetzla o nové organizaci politické správy (vyšlo též separátně spolu s příslušnými zákony v knihovně »Všehrdu«) a prof. Vavřína o právu volebním. K nim druží se práce vsutku hodnotné a to Boh. Kučery o mezinárodních základech československého státu a pak historika Jos. Volfa o dobrém zdání stran českého práva nástupnického pro Marii Teresii (Zschackwitz nebo Moser?). Z ostatních jest vzpomenouti slavnostní přednášky Čádovy o Hermen. Jirečkovi a pak znovu probíraném tématu o promulgaci od Petřily. Práce Salabova o příjmech a vydáních českého státu před Bílou Horou trpí známými vadami všech autorových prací. Z rámce Sborníku ovšem vypadají úplně příspěvky ruských profesorů (Spektorskij; Tři školy v ruské státovědě, Sachmatov: Učení staroruských letopisců XI. až XII. stol. o právu a pravdě, Ostrouchov: Chodáci vladimírské gubernie), jimž se sice dostává takto skvělého pohostinství dík známé benevolenci redakce, jež však kromě práce Spektorského nijak si toho pro svou nedokonalost nezaslouží. Ovšem nijak je nesmíme srovnávat s prací Antonína Horáka (Nepříslušnost mezinárodní jurisdikce ve věcech čs. pozemkové reformy a kritický rozbor náleží stálého dvora mezin. sprav.), protože stále nad ní stojí aspoň svou objektivností nesmírně vysoko. Horáková práce vysloužila si ostatně spravedlivě a plně zasloužené odezvy s patřičných míst. Ze 27 ročníků Sborníku asi stěží by se našel jemu rovný článek tak ostře polemicky zahrocený a nešetřící silnými výrazy ani vůči kolegiálním soudům, jež dokonce osměluje si autor, ač sám soudce, nazvatí »stádem«. Jest vidět, že ani redakce vědeckých magazinů nebvají ušetřeny takovýchto příspěvků a že přes veškeren výběr vždy něco podobného může proklouznouti. Jinak Sborník co do literatury zachoval si svou úroveň let předešlých.

Vr.

Václav Vojtíšek: O vývoji samosprávy pražských měst. Praha 1927, nákl. důchodů obce hl. m. Prahy, 8°, str. 101, cena neudána. — Jakožto první svazek Samosprávné knihovny hl. města Prahy, založené podle úvodních slov primátora Dra Baxy usnesením rady hl. m. Prahy ze 7. VII. 1926, vychází práce redaktora této knihovny, městského archiváře Dra Václava Vojtíška, jenž jest povoláním znalcem našich dějin městských a všimá si zejména bedlivě právního vývoje československých měst. V sedmi kapitolách, uzavřených francouzským výtahem, podává autor kronikářskou metodou souborný výtěžek svého studia dějin pražské samosprávy, počínaje založením Starého Města Pražského v první polovici XIII. stol. a konče provedením zákona o Velké Praze. Autor jest si ovšem dobře vědom, že pod pojem samosprávy shrnuje se nám celá stupnice organizačních principů, které se výstředlými průběhem staletí ve správě našeho hlavního města, a které ve své většině spíše jsou účastí lagického živlu ve veřejné správě, než čistou samosprávou v dnešním smyslu. Na druhé straně jasně z autorova líčení vysvítá, jak tehdejší samospráva, ať již byla reprezentována královským úředníkem (městským rychtářem) s určitým počtem jmenovaných konšelů (str. 11 a sl.), nebo na vrcholu samosprávného vývoje v době husitské velkou obcí (str. 27 a sl.), či převážně sborem jmenovaných konšelů (městskou radou), střídajících se v nově zavedené funkci purkmistra (str. 48) nebo posléze opět od doby Ferdinandovy převážně úředníky královskými (str. 56); zahrnovala v sobě po stránce věcné daleko větší kompetenci, než jest tomu dnes. Vedle typických funkcí obecní samosprávy náleželo sem totiž zejména městské soudnictví, jež pominulo vydáním nového soudního řádu z r. 1781, a pak v jednotlivých obdobích význačně postavení politické na sněmech, jehož osudy autor v hlavních rysech probírá.

Jest přirozeno, že autor sleduje i otázku vzájemného poměru jednotlivých měst pražských, v němž střídalo se úplně sjednocení

s opětným obnovením samostatnosti až do definitivního spojení čtyř královských měst pražských, jež nastalo r. 1784 a jež se rozšiřovalo o Josefov, Vyšehrad, Holešovice-Bubny a posléze Libeň již po roce 1848, kdy vneseno do ústavy heslo o základních právech obcí a do života státního provisorní obecní zřízení.

Čtenou pozornost věnuje autor i vnitřní organizaci městských úřadů a sleduje v souvislosti s ostatním líčením jejich rozvoj od městského písaře, jež byl skutečným »rozumem města« (str. 16) až do instituce magistrátních radních (str. 77 a 80), předchůdců dnešního úřednictva.

Možno říci, že dílem Vojtiškovým učinila nová knihovna šťastný krok do života a že zasluží největšího zájmu veřejnosti.

Dr. Jos. Kliment.

Bratislava. Časopis Učené společnosti Šafaříkovy. Pořádají Prof. Dr. J. F. Babor, Prof. Dr. A. Pražák, Prof. Dr. Ot. Sommer. Ročník I. Číslo 3—4. Nákladem Učení společnosti Šafaříkovy v Bratislavě. — 8°. — Vedle otisků přednášky prof. Dr. A. Miloty »Boj proti nebezpečným zločincům dle přípravné osnovy čs. trestního zákona«, která byla konána v Učené společnosti Šafaříkově dne 25. V. 1927, v níž autor přehledně vylíčil podstatné směrnice, jimiž se řídí přípravná osnova při potírání nebezpečné zločinnosti a nastínil její přednosti proti dosavadnímu stavu, přináší toto číslo časový a naléhavý článek prof. Dr. B. Tomsy: »O jilosoфіcké výchově právníka«, který zasluhuje zvláštní pozornosti v době, kdy se jedná o reformě právníckého studia. Prof. Tomsa poukazuje na nynější dogmatické, úzce právnícké vzdělání, jehož se dostává právníku na universitě, jehož důsledkem je přeceňování formální stránky práva a nesprávné chápání, nedocenění jeho ducha, a pochybené posuzování kvalifikace právníkovy. Reforma právníckých studií nebude skutečnou reformou, nepovede-li k reformě osobnosti právníkovy; v demokratické společnosti i právník musí býti demokratem, rozumějícím době a vytknuvším si svůj světový a životní názor, odpovídající požadavkům přítomnosti, o který si opře svůj názor o funkci práva, jehož úkolem musí býti služba života a ne jeho omezování. Duch, který právo proniká, musí je přiblížiti názorům dnešní společnosti, a je povinností právníkovou, aby v tomto směru právo životu přizpůsoboval. A je to filosofie, která může uskutečniti tuto reformu právníkovy, tím že mu poskytne pevný a ucelený životní názor, ideovou i mravní kvalifikaci, a vytvoří jeho charakter, jako doplněk práva tam, kde toto samo si nepostačuje. Z posudků, jež otiskují prof. Dr. Bušek (Max Bierbaum: Vorverhandlungen zur Bulle de Salute animarum), prof. Dr. Rauscher (J. Widajewicz: Danina stol'u Kňazcego v Polsce piastowskiej), prof. Dr. Vážný (Rouček: Občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské; všeobecná část), je nejzávažnější úplné odmítnutí spisu J. Bazovského: La codification du droit civil en Tcheco-slovaquie, prof. Dr. Sommerem. Prof. Dr. Laštovka v článku »Reforma organizace politické správy a podává kritiku zákona ze dne 14. VI. 1927, čís. 125 Sb. z. a nař.; a prof. Dr. Bušek upozorňuje na příležitost, která se naskytla čs. vládě smrti arcibiskupa Csernocha k dojednání ohraničení diecési na Slovensku a k případnému zřízení slovenského arcibiskupství, čím by se Slovensko osamostatnilo z cizí církevní jurisdikce, a publikuje pojednání »O neplatnosti manželství V. Marconio«.

Učená společnost Šafaříkova vydáváním sborníku »Bratislava« položila základ k vědeckému poznání Slovenska a jeho problémů, a právě dokončený první ročník tohoto sborníku dokazuje vysokou úroveň svých příspěvků, že je prvním, skutečně vědeckým časopisem všímajícím si kriticky a naprosto objektivně všech závažných, časových otázek slovenského života, které až dosud byly řešeny většinou z úzkého hlediska politického, náboženského a nacionálně šovinistického, jež se nechce oprostít od lyrického provincialismu a sentimentálního romantismu, kterým naprosto nemůže pbišpět k povznesení slovenské vědy. —ek.